

באהבתך עידן

פרשת כי תשא

העלון טעון גניזה ♦ אין לקרוא בשעת התפילה!

העלון בחסות רשת הכוללים "תפארת יוסף ובנימין" ב"ב ופ"ת בראשות הרה"ג נצח מהצרי שליט"א

כי תשא את ראש בני ישראל (ל, יב)

"רבים אומרים לנפשי אין ישועתה לו באלקים סלה. ואתה ה' מגן בעדי". בכי תשא את ראש בני ישראל (מדרש)

דברי המדרש סתומים וטעונים ביאור.

ופירש רבי יהונתן אייבשיץ בספרו מדרש יהונתן:

דהנה הגמ' מספרת, שאל איזה מין (אפיקורוס) את רבא, הרי כתוב בתורה "אחרי רבים להטות", וכיון שרוב העולם הם גויים, והם עובדים ע"ז, א"כ גם ישראל צריכים לעבוד ע"ז ח"ו. אמר לו רבא, דיש דין דדבר שבמנין אפילו באלף לא בטיל. פירוש, דבר שלא מוכרים במשקל, אלא לפי מנין, זה דבר חשוב. ודבר שבמנין אפי' באלף לא בטיל, ולכן ישראל שהם דבר שבמנין, שהרי הקב"ה סופר אותם משום שמחבבם - א"כ אפילו באלף לא בטלים.

וזהו פירוש המדרש "רבים אומרים לנפשי אין ישועתה לו באלקים סלה". אומר דוד המלך ע"ה - הכופרים אומרים שאין לנו ח"ו ישועתה באלקים סלה, כי אומרים שנעבוד ע"ז כיון שהם רוב, ואחרי רבים להטות, אבל "אתה ה' מגן בעדי", אתה מגן עלינו ע"י "כי תשא את ראש בני ישראל" שאמרת למנות אותנו. א"כ אנחנו דבר שבמנין ודבר שבמנין אפילו באלף לא בטיל.

כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו (ל, יב)

כתב "בעל הטורים":

תיבת "ונתנו" אם תקראנה למפרע יהיה ג"כ "ונתנו", לומר לך כל מה שאדם נותן לצדקה יחזור אליו ולא יחסר לו בשביל זה כלום, ע"כ.

החיד"א ב"חומת אנך" כתב:

בא לרמוז למה שכתב בספר "סמיכת חכמים" בשם המקובלים כי כאשר יקבל עליו האדם לעשות צדקה תיכף ומיד משמים יוריקו לו ברכה, וזהו הרמז בתיבת "ונתנו" כשנותנים ישראל צדקה למפרע כבר "ונתנו" לו מן השמים ברכה.

בספר "אלה הדברים" הביא בשם האדמו"ר מקוצק זצ"ל:

הנה כל מה שאדם נותן הרי אתו הדבר הוא גם חסר עתה, כך זה בצדקה וכך זה בכל דבר שאדם נותן משלו. לבד מדבר אחד, והוא "אש", אדם יכול להדליק באשו בלי סוף של להבות, אך משלו לא יחסר דבר.

וזה מה שהראה הקב"ה למשה, כי מתן "מחצית השקל" אינו דומה למתן איזו שהיא מתנה או תשורה, משום שמחצית השקל דומה לאש שאדם יתן אותה אך אצלו לא יחסר דבר, ואשר על כן הראה לו הקב"ה מטבע של אש ואמר "כזה יתנו". ועל כך אומרת התורה "ונתנו איש כופר נפשו וגו'", המלה "ונתנו" ניתנת להיקרא הן מימין לשמאל והן משמאל לימין, לומר, כי אין הפסד ואין שום חסר במתן מחצית השקל.

ונתנו איש כפר נפשו (ל, יב)

אומר הגאון מוילנא:

טעמי המקרא במלה "ונתנו" הם "קדמא ואזלא", ורמז יש בכך - שבנתנית תרומה יש להקדים ולתת.

על פי זה באר הגאון את דברי הגמרא במסכת שבת (קנא ע"ב), המספרת שרב חייא אמר לאשתו, שאם יבוא עני לבקש לחם, עליה למהר לתת לו, כדי שאם הבנים שלהם יבקשו - גם להם ימהרו לתת. שאלה אשתו של רבי חייא, למה אתה מקלל אותנו, אמר לה רבי חייא: לא קללה היא, אלא "גלגל הוא שחוזר בעולם".

אומר הגר"א:

את המלה "ונתנו" - נתן לקרוא גם מהסוף להתחלה, ללמדנו כי "גלגל הוא שחוזר בעולם", היום אתה משופע בכסף ונותן לאחרים מחר נהפך עליך הגלגל ואתה מקבל. ומאחר שגלגל חוזר בעולם, והעשיר של היום עלול להיות עני מחר - יש למהר ולתת, כפי שנרמז בטעמים "קדמא ואזלא" שעל המלה "ונתנו".

החיד"א בספרו "מדבר קדמות" מביא:

המילה צדקה באותיות א"ת ב"ש גם כן צדקה צ-ה ד-ק ק-ד ה-צ לרמז לך, כי אדם שנותן צדקה מקבל בחזרה את כספו...!

אותו רעיון אומר רבי חיים קניבסקי שליט"א בספרו "ארחות יושר" על מצות כבוד אב ואם:

מצות כיבוד אב ואם כדאי להשתדל לקיימה בשלמות, כי כפי שמתנהג האדם עם הוריו, כך ינהגו עמו בניו שלו. מדה כנגד מדה.

אף תלמיד חכם - אם אינו מתנהג כשורה עם אביו, עלולים בניו לצאת אחר כך לתרבות רעה ר"ל. ה' יתברך יצילנו מכל זה.

לעומת זאת, מי שמכבד את אביו יזכה שבניו יכבדו אותו, ורמז לדבר מעשיו הרשע, אשר כיבד את אביו באופן מופלא, ועליו נאמר (בראשית כז, לא): "ויבא לאביו".

תיבות אלו נקראות הלוך ושוב אותו אופן, ואם נתחיל מסופן נקבל גם כן "ויבא לאביו", וזאת על מנת לרמוז שאין שתתנהג עם אבין כך יתנהגו איתך בניך.

העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט ממחצית השקל... לכפר על נפשתיכם (ל, טו)

בספר "מדרש יהונתן" כתב:

קיימא לן דמחנה צבא הבא לעיר ורוצים ממון, אם באו רק מחמת ממון, אז צריך העשיר לתת כפי ריבוי נכסיו והדל ימעיט כפי כספו, אבל אם באו להרוג נפשות אלא שיקחו כופר נפש ממון, אז יד כולן שווה, והעשיר והדל יתנו סכום שווה.

וזה שאמר הכתוב, "העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט", וקשה, מדוע יהיו כולן שווין, לזה אמר "לתת את תרומת ד' לכפר על נפשתיכם", ומכיון שהוא לצורך נפשות על כן כולן שווין.

סיפור לשבת

הפסיק להתפלל והבחור נפטר!

אחד מגדולי הנדיבים מחזיקי הדת בארצות הברית הגיע לביקור בזק בארץ עם בנו בן האחת עשרה, העתירו במקומות הקדושים, ועלו לבית מרן ה"אבי עזרי" זצ"ל. האב סיפר, שהרופאים גילו גידול ממאיר אצל בנו. התרגש הגאון וביקש את שם הבחור ואימו כדי להתפלל עליו. הם שבו לארצות הברית לסידרת טיפולים שעצרו את המחלה ומיגרוהו. הבחור הבריא.

כעבור תשע שנים ביקר האב בארץ ועלה לבית מרן ה"אבי עזרי", שהתעניין: "בשעתו הייתם אצלי עם הבן..."

"אכן כן", אישר האב, "הרב אמר שיתפלל, ואכן הטיפולים הועילו והוא הבריא!"

נתכרכמו פני הגאון: "ומדוע לא הודעתם לי, לשמחני! מאז ועד היום אני מזכירו בתפילותי לרפואה שלמה!"

אם הבריא, אפשר להפסיק להתפלל!

וכעבור זמן קצר חזרה המחלה במשנה תוקף, והבחור נפטר!

התברר שכל מה שהוא היה חי, היה זה בזכות התפילות של הרב שך, ומשהם פסקו, נפסקו חייו!!

הרב אברמסקי שכח לומר שלא תהא צרה ויגון ו...

הרבנית רייזל, אשתו של הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל, הגיעה לשיבה טובה ונפטרה בשבת. ישב בעלה הגדול "שבעה". כשבאו לנחמו, אמר: "בשבת הזו קרה לי דבר, שלא קרה בימי חיי. בברכת המזון שכחתי לומר "רצה והחליצנו". ודאגתי מאוד, הבנתי שלא בכדי הזדמן לי שלא הניחו לבקש "שלא תהא צרה ויגון ואנחה ביום מנוחתינו". הבנתי שמשהו עלול להתרחש, ואכן ארע..."

לא להפסיק להתפלל

המעשה היה כעשר שנים לפני פטירתו של ר' דוד פוברסקי, באחד מהימים ר' דוד לא חש בטוב והיה במצב של סכנת נפשות, כמובן תלמידיו ובני הישיבה הרעישו שערי שמים, והקב"ה ברחמיו ובחסדיו הצילו משערי מוות ור' דוד שב לשיבה לתורתו ולשיעוריו כימים ימימה.

באותם ימים שלא חש בטוב, התקבצו כמה מתלמידיו הקרובים, לתפילת רבים בביתו של אחד מהתלמידים, לזעוק ולהתחנן על רבם שיתרפא. כאשר ר' דוד קם מחוליו, ניגש אליהם מרן הגרי"ג אדלשטיין וכה אמר: "אכן ר' דוד קם מחוליו, וכבר אינו במצב של סכנת נפשות, אבל מאחר שר' דוד כבר זכה להגיע לסוף שנות הגבורות, הרי כל יום שהוא עדיין עימנו זה נס משמים, אם כן צריך להמשיך ולהתפלל שזוכה ליהנות עוד רבות בשנים מהמאור הגדול הזה. לכן ראוי להמשיך תפילת רבים כל שבוע, לרפואתו השלמה ואריכות ימיו".

ואכן כך הוה, כל שבוע בעשור השנים האחרונות לחייו של ר' דוד, התקבצו תלמידיו הקרובים לתפילת רבים של כמה מזמורי תהילים קבועים, לזכותו ולרפואתו. ומי יודע שאם על הזכות הזו עמדה לשיבה לזכות ליהנות מאורו עד סוף ימיו, וגם כשהיה בסוף שנות התשעים, עוד מסר שיעורים ושיחות לאלפי בני הישיבה שהתעלו מכוחו בתורה וביראה.

גשמים באמצע תמוז...

כאשר הוכתר הצדיק הבבא סאלי זצ"ל להיות כרב והוא בן שלושים שנה. בתפילת שלטו המורדים העריצים צמאי הדם, והוא עקר לבוודיב שהיתה בשלטון צרפתי. במלחמתם נגד המורדים הקימו הצרפתים מחנה צבאי על גדת הנהר, ששימש עד אז לטבילת מצוה. כיון שכן, כינס את פרנסי הקהילה וזיהם לבנות מקוה מהודרת.

נענו לדרישה, וחיוו דעתם שהבניה תארך כשנתיים ימים.

נחרד: "ועד אז?!"

החליט לבנות מקוה מהודרת בחצר ביתו, בקצב מזוהז. בתוך חודשיים - אייר וסיון - נבנתה המקוה בתכלית ההידור. בצידה "אוצר" בו יקוו מי הגשמים. אמנם לא רבים הם באיזור המדברי, אבל רשת תעלות שנחפרו סביב נתנב את מי הגשמים העתידיים לרדת אל ה"אוצר" המוכן לקלטם ולהכשיר את המקוה ליעדה. אך עתה חודש תמוז, והחמה יוקדת בעוז. יאלצו להמתין עד לעונת הגשמים כדי שה"אוצר" יתמלא והמקוה תוכשר.

ועד אז?

יצא לסקור את המקוה המהודרת כשאליו נילוויים תלמידו הקרוב, הגאון המקובל רבי יחיא שניאור זצ"ל ומשמשו רבי אברהם אמויאל, שסיפרו את שארע.

בחן את המקוה שנבנתה ברוב פאר והדר, נשא עיניו השמימה וקרא: "ריבנו של עולם! ציוויתנו על חיי קדושה וטהרה, ואנו חפצים לחיות כרצונך. עשינו את המוטל עלינו, עכשיו עשה את שלך!..."

לא הספיקו לפנות משם, עד שהתקדרו השמים בעבים עליונים ששמום. עד התקדרו השמים בעבים עליונים ששמום. עד התקדרו השמים בעבים עליונים ששמום. עד התקדרו השמים בעבים עליונים ששמום.

ה"אוצר"!

מה רבה היתה השמחה!

לפתע קדרו פניו. הוא הבחין שהחיבור בין התעלות ואוצר מי הגשמים נעשה על ידי מרזב ברזל שנקבע בקרקע. אמנם מרן ב"שולחן ערוך" מכשיר, וכן דעת כל הפוסקים, מלבד הגאון רבי יהודה עיאש זצ"ל בסיפרו "בית יהודה", שפוסל. ובכן, מה? האם נסמון על טבילה שפסולה לדעת אחד הפוסקים?

הורה לרוקן את אוצר מי הגשמים!

הרוחות נסערו: הלא דעת יחיד היא, ונדחה מהלכה! בן דודו ורעו האהוב הגאון רבי יחיא אדהאן קרא בסערת ליבו: "רבנו, עלי ועל צווארי שמקוה זה כשרה! הרי לא בכל יום מתרחש נס, על אחת כמה וכמה שאינו מתרחש פעמיים ביום אחד!"

ואכן, השמים כבר נטהרו, והשמש יקדה במלוא עוזה. הגשם הפתאומי, הניסי חלף עבר. אבל הצדיק לא שעה להפצרות. עמד על העושים במלאכה שדלו את המים בעמל, ויבשו את ה"אוצר" כליל. לאחר מכן עקרו את מרזב המתכות והחליפוהו בלוח עץ. כשסיימו, ועמדו אמר: "מרן ה'בית יהודה', עשינו כהוראתך ופסלנו את המקוה כשיטתך. עתה, ראה נא שיתמלא ה'אוצר'! עמדת והעתיר לפני כסא הכבוד למען טהרת ישראל!"

עודו מדבר ורוח סערה הגיחה, ונשאה עמה עננים קודרים שהאפילו את השמים. ירד מטח גשמי זעף, גשם ברכה, ששטף בתעלות וגדש את ה"אוצר". ואז פסק בפתאומיות והעננים התפזרו, והמקוה הוכשרה לכל הדעות!

לע"נ דוד בן יפת ולאה בת סעדיה גדסי ע"ה

מבצע!!!

בקניית הסטים

"להתעדן באהבתך"

"ותוכו רצוף אהבה"

הספר החדש על המועדים - מתנה!

להשיג בטלפון: 052-7179954

ניתן להשיג את הספרים בשעות הערב בב"ב בטל: 052-7179954

ב"ב שיכון ח' • 052-7685864 • ירושלים • 02-6513701 • נתניה • 055-6683104

• רכסים • 057-3168397 • קרית סטר • 052-7612885 • גניבות • 054-8481239

להתעדן
כאן בעולם הזה

בסיעתא דשמיא יצא לאור
הספר שימתיך לך
את שולחן השבת

הספר מכיל פירוט יקר
המלקטים מנאות ספרים
מנופים בשבט נפות את מה
שעבר לרוח נחמד לאות.
מנופים בסיפורי מופת.

להשיג בחנויות המובחרות
מקום... מקום... מקום...

עלון זה יוצא להצלחת הרב הגאון נבאח בן תוריקה שושנה הרטה בת פרוחה שושנה מהצרי לעילוי נשמת ר' סעדיה בן נחום תוריקה שושנה בת מהדי יסף בן ר' סעדיה שלום בן ר' סעדיה ת.נ.צ.ב.ה.

ולהצלחת רבקה בת הרטה והילדים אהוד יצחק בן הרטה והילדים מרים בת הרטה והילדים משה בן הרטה חנה בת הרטה והילדים רינה בת הרטה ברכה בת הרטה שמעון אלעזר בן הרטה שלמה דוד בן הרטה חנה מרים בת ברכה יעקב בן חנה מרים